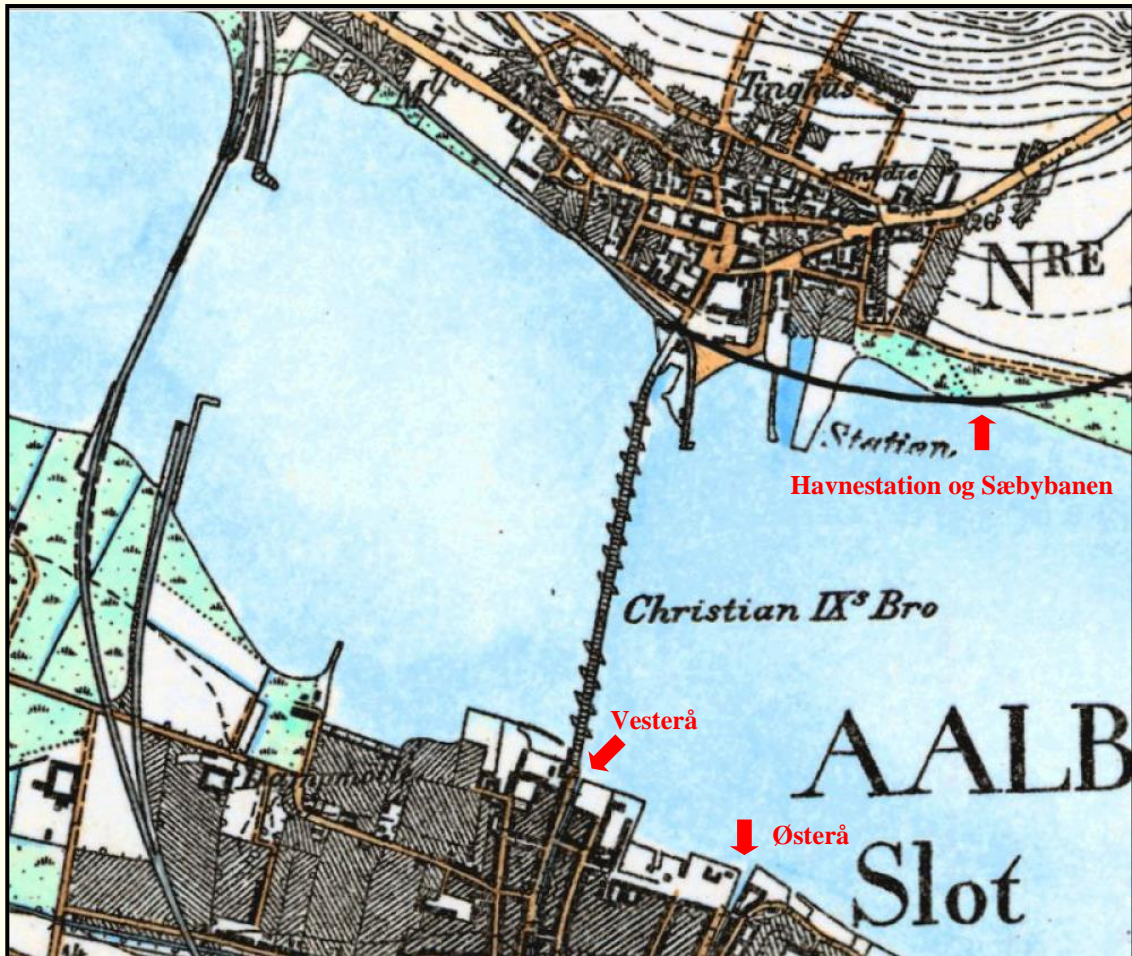

Mod Frederiks-
havn og Fjerrit-
slev

Fortid og færgefart:

Kort efter 1899 (GI). Jernbanen Nørresundby – Frederikshavn indvies 16. aug. 1871. Jernbanebroen fra 8. juli 1879 og de tidligere jernbanedampskibsbroer ses ude til venstre. Nr. Sundby får sin dampskibsbro i 1894. Sæbybanen og havnestationen i Nr. Sundby indvies 1899.

Færgevæsen: Nørre Sundby havde fra 1500-tallet færgeprivilegiet. I 1589 klager Aalborgs borgmester til kongen, og Aalborg får efterfølgende lov at holde 4 færger, men det skete ikke uden protest og fra 1591 får Sundby igen eneretten på færgefarten.

Færgefarten gik i ældre tid fra Nørre Sundby til Østerå i Aalborg; men ved Frederik den tredjes brev af 11. april 1661 bekendtes, at færgerne måtte anløbe både Østerå og Vesterå, eftersom strømmen og vinden falder bekvemmeligt, mod at borgerne ved Vesterå selv skulle bekoste og vedligeholdt en færgebro. Den 23. juli 1664 forandredes det herved, at af de 12 færger skulle de 6 anløbe Østerå og de 6 Vesterå. Senere lagde færgerne altid til ved Vesterå, hvorover der bl.a. i 1738 førtes klage over af nogle af borgerne.

Indtil 1753 var færgevæsenet over Limfjorden et privat foretagende, men assessor Mogens Rosenkrantz, der havde arvet rettighederne, overdrog dem da til fattigvæsenet i Aalborg, der længe heri havde en god indtægtskilde. Materiellet forfaldt imidlertid, og navnlig i årene efter

DFBK.DK

Kieler-freden blev færgeriet en dårlig forretning. 1824 overlod fattigvæsnet rettighederne til et færgelav, og det gik godt nogle år. Det viste sig imidlertid, at færgerne, der dengang skulle roes, ikke kunne følge med udviklingen. Ofte skete det, at godset hobede sig op, og også for de rejsende var det en for langsom forbindelse.

Om rejsetempoet i den tid får man et lille indtryk, når man hører, at købmands-lavet i 1843 gav afslag til kromanden i Hurup paa en ansøgning om handelsret. Motiveringen var, at en rejse til Aalborg ikke behøvede at vare mere end en a to dage, saa lavet fandt ikke, der var grund til at give en sådan bevilling.

Der skete en stor færgeulykke 20. juli i 1862, da en af ro- og sejlfærgerne kovedte og kæntrede i hårdt vejr, hvorved 11 mennesker mistede livet. Årsagen var klar, skipperen var fuld og mistede også selv livet. (fortsættes nedenunder efter billeder)

Postkort af Østeraa i gamle dage. Set med Limfjorden og det gamle anløbssted.

Dateret 2-1-1908.

Kristian Klitgaards samling

Postkort af gaden Vesteraa. Set mod pontonbroen og det gamle anløbssted.

Åen er nu rørført, men lå tidligere i højre side af gaden.

Vesteraa var byens hoved færdselsåre N/S og til/fra Vendsyssel, indtil den nye Limfjordsbro blev bygget.

Dateret 18-11-1912.

Kristian Klitgaards samling.

Vesteraa set fra havnen op mod byen. Noget ældre foto. Åen ses til venstre i billedet.

Kristian Klitgaards samling.

Den ovenfor omtalte ulykke var bl.a. medvirkende til at øge kravene om en "fast" broforbindelse over Limfjorden.

En ny pontonbro skulle forbinde Aalborg med Nørre Sundby. Den skulle afløse det gamle færgevæsen, der gav en ikke længere tidssvarende forbindelse.

Arbejdet med broen blev allerede begyndt i 1863, men standsedes af krigen i 1864. Krigsministeriet forbød simpelt hen at broen blev færdiggjort. De 51 færdige pontoner blev gemt godt af vejen i Hals (sænket), for at prøjserne ikke skulle stjæle dem. Arbejdet blev genoptaget efter fredsslutningen.

Pontonbroen der ved sin foreløbige indvielse af kongefamilien 19. september 1865 fik navnet "Kristian den niendes Bro". Den åbnedes først for almindelige færdsel 9. oktober samme år.

Færgetrafikken ophørte altså i 1865, men blev jævnlige genoptaget i forbindelse med at broen var afbrudt af enten ved isdrift, påsejlinger, oversvømmelser og vedligeholdelser.

Postkort efter tryk (avis?). En af de gamle rofærger i brug d.15. januar 1915, da Pontonbroen var i stykker. Georg B. Holm foto.

DFBK.DK

Aalborg Havns isbryder og bugsererbåd S/S Frem passerer pontonbroen med passagerer.

S/S Frem blev ofte indsat som overfartsbåd, hvis pontonbroen var ude af drift.

Bygget på Oscarshamns Mekaniska Verkstad i 1889 til Aalborg Havneudvalg. Leveret 20. august 1890.

117 brt., 260 ihk fra en 2 cylinders compound dampmaskine, 87 fod lang og en dybdegang 10 fod.

S/S Frem blev ophugget i Aalborg i juli 1958 hos Søren Jensen & Co.

[Retur til top af side](#)

Copyright KHK